

<http://www.arianafghanistan.com>

۲۰۱۹/۱۰/۰۳

عارف عباسی

یاد باد آن روزگاران یاد باد!

جناب فاضل محترم نگارگر صاحب! چون القاب بخشی بیش از حد «مُلاخور» شده و استاد، دانشمند، خبره، فرهیخته، آگاه و نخبه بدون درک مفاهیم واقعی هر کدام به هر نا اهلی به شاخی باد شده رهسپار دیار ابتذال است. لذا من برای نگهداشت حرمت واقعی این القاب خواستم دوستان خود از صف این حاتم بخشی های بی سند جدا سازم و با کلماتی ایشان را مخاطب قرار دهم که مظهر احترام خالصانه، صمیمانه و قلبی من باشد. در حالی که آگاهانه می دانم که ایشان دانشمند اند، فرهیخته و عالم متبحر، نخبه و خبره و استاد. برایم بسیار گران تمام می شود که کسی را که می شناسم و می دانم که شایستگی این لقب ندارد از روی مجبوریت او را استاد گویم.

از موضوع دور نرویم، شما بر سیل تواضع نوشتید که «این نگارش هدفی غیر از شوخی ندارد، لطفاً آن را جدی نگیرید».

ولی من آن را با درک عمق معنی و محتوای جامع آن جدی گرفتم، گرچه شوخی منشانه نوشته شده ولی خود آئینه مصفای باز تاب دهنده بسی حقایق دردناک است که در قبای شوخی ملبس شده. ای کاش هر که می توانست چنین نگارش پر محتوایی را در سبک شوخی کند.

هر بخش این شوخی با مزه که هم خنده دارد و هم گریه، خود اثر آفرین یک رساله است. شما نگارگر صاحب بحری را در کوزه گنجانبید و با کاربرد یک اصطلاح مروج «ملاخور» مفاهیم بس عالی را به بیان گرفتید که مرا واداشت که مختصری پیرامون هر «ملا خوری» بنگارم گرچه من نگارگر شده نمی توانم.

از سال ۱۹۷۸ متدرجاً چرخ اقتصادی ملی ما که مطابق حال و احوال و توان مالی ما می چرخید مثل دیگر بخش های حیاتی مملکت به رکود مواجه شد و فقر، بیوایی و قحطی سایه شوم خود در جامعه پهن کرد.

دوران سیاه و تاریک وثیقه سازان جهادی که ملیون دیگری را برای زنده ماندن و لقمه نانی پیدا کردن آواره کرد اهریمن فقر و ناداری بر جامعه حکمروایی نمود. کارتن های پول نشر شده جعلی در روسیه برای برهان الدین ربانی، به پاداش پاه بوسی اش و تعهد وفاداری و روابط قلبی و بخشیدن غرامات جنگی به آن ها، بحران تورم "انفلیشن" بار آورده در بازار فقط کلدار پاکستانی و ندرتاً بانک نوت دوران شاهی چلش داشت. یکی از همکاران سابق وزارت

زراعت فارغ فاکولته زراعت به رتبه مدير، از کابل براي نوشت که خانه ام در ده کپک با فير راکت ويران شده، بي سرپناه، بيکار و بي معاش با زن و پنج اولاد در ته کاوی خانه خسر بره ام در خيرخانه زندگي نموده خوراک ما در ۲۴ ساعت یک بار و آن هم نان و چای تلخ است ما اصلاً تخم مرغ و گوشت را نمی شناسيم. قيمت یک قرص نان بالاتر از ده افغانی بود و اکثریت عایدی نداشتند، و اقلیتی در نهایت رفاه و عیش و نوش می زیستند.

این که می گویند مکاتب دخترانی بود، و زنان از حقوق مدنی برخوردار، خود یک دروغ شاخدار سیاسی و جزء تبلیغات امریکا و پیروانش برای متهم ساختن طالبان بود، و نه زن و دختری را جرأت بیرون شدن از خانه از ترس قوماندانان زهر خور آتش نفس تنظیمی ها نبود و بدبختانه خلاف تمام ارزش ها، فرهنگ و ننگ و نام افغانی رسم بی ناموسی رائج شده بود.

از همین جاست که «ملاخوری» تعدد ازدواج رونق یافت و مجالس عیش و نوش و بچه بازی ها متداول. در دوران امارت اسلامی طالبان مؤسسات خیریه چند مملکت خلیج ناوایی های بکشوده و در برابر هر ناوایی به هزارانی در قطار ایستاده بودند و پاکستان گندم و دیگر حبوبات را به قیمت ارزان عرضه می کرد فقر بیداد می کرد ولی گلیم فساد های گوناگون برچیده شده و امنیت به قیمت سلب حقوق مدنی مردم تأمین گردید.

سال ۲۰۰۱ تسخیر افغانستان و ملا خوری دالر:

اگر امریکا و متحدینش با مشوره با متخصصین و مأمورین سابقه دار و مجرب افغانستان که خوب می شناختند در پهلوی تهاجم نظامی با یک طرح مشخص وسیع البنیاد انکشاف عاجل اقتصادی به افغانستان می آمدند با این حجم عظیم و بی سابقه کمک ها با استفاده از توان بازوی مردم و منابع ملی قبول کنید که افغانستان به کمترین مدت سیر انکشاف را پیموده و زیر بنای های ورشکسته را احیاء و اساسات و تهداب انکشاف آینده گذاشته شده برای اکثریت زمینة کار و عاید بالاخص در ساحة زراعت فراهم شده جلو مهاجرت سیل آسای مردم را از قریه ها و قصبات به پایتخت می گرفت. ولی در عمل در امور اقتصادی هیچ نوع تساند، هم فکری، و نصب لعین مشخص برای اعمار مجدد وجود نداشت.

دولت افغانستان فاقد، ظرفیت، تشبث، ابتکار و استقلال بود. همه در فکر تزئین دفاتر خود به مصرف ملیون ها دالر و عصری ترین و گران بهترین موتر ها بودند، ولی بدبختانه اکثریت کمک ها برای خریداری پیروان و فرمان برداران و تجملات به سویه غرب مصرف و متباقی مطابق مفکوره غیر عملی اقتصاد بازار آزاد به شکل قرار داد ها میان مؤسسات کمک دهنده و اجیران خریده شده تقسیم شد.

برای فراهم آوری تسهیلات و خدمات برای مؤسسات مزدحم بی موجب، چون NGO های بیهوده با اهداف مغشوش ولی با سازش با اراکین سود جو، زمینة کار با ایجاد قوت های امنیتی خصوصی، توسط منتفدین سیاسی، کار های کتابت و ترجمانی محلی، پیش خدمتی، آشپزی، موتررانی، تنظیفات و پای دوی برای عده محدود پیدا و خانه ها به کرایه داده شد که پرداخت ها همه به دالر صورت می گرفت.

این استخدام، عاید سرشار خلق نموده که در زندگی مردم از لحاظ خوراک، پوشاک و مسکن تغییرات آنی ایجاد نمود که باعث خلق تقاضای مزید گردید که بیشتر به مواد خوراکه، استهلاکی و تجملی بود. ولی متأسفانه مثل یک اقتصاد واقعی و اصیل ملی این عاید و این تقاضا به جز انکشاف تجارت وارداتی تأثیر مثبتی بر احوال مملکت نداشت و

مؤجد کدام تشبث ملی تولیداتی در داخل نشد و به درجه اول چین، پاکستان و ایران بهره بردند و به درجه دوم تجار افغان ثروت اندوختند

دوران این «ملاخوری» دالر کوتاه و با خروج ۱۴۰۰۰۰ سپاه خارجی و مسدود شدن دفاتر و مؤسسات کمک دهنده تشبثات و خدمات متممۀ وطنی هم دانه دانه بسته شد و ده ها هزار افغان در هر موقفی که بودند بی کار شدند که بیشترین قشر جوان تحصیل کرده و کمپیوتر باز و زبان فهم بودند. این سقوط قهقراپی بحران آفرید و کسانی که به صبحانۀ قیماق و پنیر و کلچه عادت کرده بودند برگشت به سفرۀ نان و چای را مشکل یافتند و تعدادی در صدد پیدا نمودن راه نجات و زندگی بهتر شدند و ماجراجویانه آهنگ سفر به اروپا نمودند. متأسفانه بسی برای رسیدن به این آرزو جان به خطر انداخته در دریا ها با خانواده های خود غرق شدند و یا در یونان در صف صد ها هزار مهاجر دیگر پیوستند و به اروپا راه نیافتند. و دیگری که به جرمنی رسیدند به اساس توافق حکومت افغانستان از جرمنی دوباره به افغانستان فرستاده شدند.

این مثال دیگر غم انگیزبست از سیاست های نابخردانه و یا عمدی آنهایی که تهاجم نمودند و گفتند ما از افغانستان یک مثال برجسته از دموکراسی، رفاه، سعادت و مصونیت در منطقه می سازیم. به ارتباط نگارش «ملا خوری» های گوناگون شما نگار گر صاحب عالم کثیر الابعاد وطن. این که «صلح سالار» ملاخور می شود قصه آینده خواهد بود.

«شب دراز است و قلندر بی کار»

تذکر:

هرگاه خوانندگان محترم متمایل باشند که نبشته ها و مطالب دیگری از این نویسنده معزز را مطالعه کنند، می توانند با "کلیکی" بر عکس نویسنده در صفحه مقالات، به "آرشیف" شان رهنمائی شوند.

یاد باد آن روزگاران یاد باد!

[A_abssi_yaad_baad_aan_rozgaaraan_yaadbaad.pdf](#)